

Asia: VN/1281/2020

Lausuntopyyntö hallituksen selonteosta kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista (luonnos)

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry esittää lausunnossaan huomioita vain kulttuurisen kotoutumistyön näkökulmasta ja muualla kuin Suomessa syntyneiden kulttuuriammattilaisten työllistymisestä koulutustaan vastaavaan työhön.

Kommentit lukuihin 1-6: Tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat.

-

Kommentit lukuun 7: Maahanmuuttajien työllisyyden ja osallisuuden edistäminen

Kiitämme sitä, että tavoitteena on valtavirtaistaa kotouttamispoliittinen näkökulma kulttuuripolitiikkaan. Se ei ole sitä nyt, ei sinne päinkään.

Kaikille ihmisille on suotava mahdollisuus kokea osallisuutta ja hyödyntää osaamistaan. Kulttuuriosallistuminen on tärkeä osa kotoutumista ja osallisuutta ylipäänsä. Oman osaamisensa hyödyntämistä ulkomaalaistaustaisilla taiteilijoilla heikentää sekä suora syrjintä, että syrjivät käytännöt. Kulttuurisen kotouttamistyön osalta kunnissa on paikoitellen upeita käytänteitä ja hankkeita, mutta kokonaisuus on sirpalainen, eikä riittävän tavoitteellinen. Tavoitteen tulisi olla, että maahanmuuttajien kulttuuriosallistuminen vastaisi koko väestön kulttuuriosallistumista. Tämä vaatii kohderyhmäkohtaista työtä. Yhtenä benchmarkkina voi käyttää tamperelaista mallia, jossa toimintaa kohdistetaan työvoiman ulkopuolella oleville maahanmuuttajille, kuten kotiäideille: Kotoutujan kulttuuripolku -hankkeessa tehtiin verkostomaista yhteistyötä Tampereen kaupungin kotoutujille palveluja tarjoavien kulttuuri- ja sosiaalisektorin toimijoiden kesken. Kotoutujan kulttuuripolku -hanke tarjosi kulttuurilähtöisiä palveluja erityisesti työn ja koulutuksen ulkopuolelle jääville kotoutujille, esimerkiksi kotiäideille. Onnistumista osallisuuden toteuttamisessa tulisi mitata THL:n kulttuurin TEAviisarin avulla, osana kotoutumispolitiikan seurantaa. THL:n TEAviisari muutenkin

mittaa ja seuraa sitä, miten kunnat onnistuvat tarjoamaan hyvinvointia ja terveyttä edistävää kulttuuria ja taidetta eri väestöryhmille.

Jotta kulttuuri- ja taidetarjonnassa olisi riittävästi uusia suomalaisia kiinnostavia sisältöjä, tulisi erityisesti kannustaa maahanmuuttotasausti nuoria opiskelemaan kulttuuriammatteihin, kuten kulttuurituottajiksi ja taiteilijoiksi. Kulttuuri ja taide on tärkeä osa nähdäksi ja kuulluksi tulemistä yhteiskunnassa.

Kommentit lukuun 8: Nopeutetaan kotoutumisen käynnistymistä

-

Kommentit lukuun 9: Parannetaan ohjauksen ja neuvonnan saatavuutta maahanmuuttajille

-

Kommentit lukuun 10: Luodaan kotoutumisojelma alkuvaiheen kotoutumisen tukemiseksi

On hyvä huomata, että olemassaolevista kulttuuripalveluista kirjastot tavoittavat maahanmuuttajataustaiset kohderyhmänä erittäin hyvin. Siksi kirjastoja kannattaa hyödyntää myös muissa kotouttamisohjelman tavoitteissa kuin osallisuuden edistämässä, kuten lukutaidon vahvistamisessa. Ja tietysti myös toista vahvaa lukemisen edistäjää Suomessa: Lukukeskusta.

Kommentit lukuun 11: Kotoutumisen edistäminen tukemaan osaajien pysyvyyttä ja osallisuutta

-

Kommentit lukuun 12: Vahvistetaan kumppanuuksia ja järjestöjen roolia

Kiitämme pyrkimystä kumppanuuksien vahvistamiseksi myös kulttuuriyhdistysten kanssa.

Kommentit lukuun 13: Hyvät väestösuhteet ja osallisuus tukemaan kotoutumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta

-

Kommentit lukuun: Kotoutumisen edistämisen suuntaviivat 2020-luvulle ja tiivistelmä askelista eteenpäin

-

Meriläinen Rosa
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry